

1. čtení: 2Kr 5, 1-19

3. čtení (poslání): Fp 4, 4-7

2. čtení (základ kázání): L 4, 24-28

(Ježíš) Řekl: „Amen, pravím vám, žádný prorok není vítán ve své vlasti. Po pravdě vám říkám: Mnoho vdov bylo v Izraeli za dnů Eliášových, kdy se zavřelo nebe na tři a půl roku a na celou zemi přišel veliký hlad. A k žádné z nich nebyl Eliáš poslán, nýbrž jen k oné vdově do Sarepty sidónské. A mnoho malomocných bylo v Izraeli za proroka Elizea, a žádný z nich nebyl očištěn, jen syrský Náman.“ Když to slyšeli, byli všichni v synagoze naplněni hněvem.

Prorok není vítán ve své vlasti. Doma není jeho poselství bráno vážně. Tato Ježíšova slova se stala příslovím. Není divu, vždyť se mohou vztáhnout přeneseně, v trochu jiné souvislosti, na téměř kohokoli, kdo se někde ve světě proslavil, něčeho dosáhl, nebo něco velkého začíná, a vrací se domů, kde vyrůstal. Tam si ho, nebo ji pamatují jako kluka nebo holku. Mají o něm svou představu a teď přichází někdo jiný. Trochu jsou hrdí na krajana, ale to přejde. Té slávy nesmí být příliš. Vždyť ho známe. Ono to může trochu zahanbit. Cožpak to není syn Josefův? Marek a Matouš na tom místě píší, že tam Ježíš neučinil mnoho zázraků pro jejich nedůvěru. Lukáš zachytil příběh v ostřejší podobě. Končí výbuchem hněvu a dokonce pokusem Ježíše shodit se srázu.

On jim totiž dal za příklad Boží jednání s cizinci. Vdova v Sarepty sidónské byla zachráněna v době hladomoru skrze Eliáše. A skrze Elíšu – Elizea byl uzdraven Náman syrský. To je ten příběh, který jsme slyšeli při prvním čtení z Písma. Ty příběhy znali z knih Královských, nemohli je popřít, ale že je Ježíš připomněl zrovna v souvislosti s tím, jak ho jeho vlastní nepřijímají, to je rozlítlo. Možná žártili na to, že Hospodin pomáhá cizím a oni, jeho vlastní zůstávají stranou. Jenže proč zůstávají stranou? Nikdo je přeci neodstrčil.

Může nám napovědět příběh hodně podobný tomu Námanovu. Stal se o něco později, když Ježíš skončil kázání k zástupům.

L 7, 1-5 *Když to všechno svým posluchačům pověděl, odešel do Kafarnaum. Tam měl jeden setník otroka, na němž mu velmi záleželo, ten byl na smrt nemocen. Když setník uslyšel o Ježíšovi, poslal k němu židovské starší a žádal ho, aby přišel a zachránil život jeho otroka. Ti přišli k Ježíšovi a snažně ho prosili: „Je hoden, abys mu to udělal, neboť miluje náš národ, i synagogu nám vystavěl.“*

Ten setník byl poměrně vysoký důstojník římské okupační armády. To není nadějný základ dobrých vztahů, ale v Kafarnaum našli způsob soužití. On asi patřil k těm pohanům, kterým bylo židovství blízké, ale zatím ho nepřijali plně za své. Patrně se účastnil bohoslužeb v synagoze, ale přitom věděl, že se pravověrným židům jeví jako nečistý. Proto se neodvážil přijít za Ježíšem osobně, ale požádal starší o přimluvu a zprostředkování. Vůbec je to zvláštní setník. V okupovaném městě jim postaví modlitebnu, má důvěru a lásku starších obce, má starost o nemocného otroka a navíc si je vědom své nehodnosti před Ježíšem a přijímá ji.

L 7, 6-8 *Ježíš šel s nimi. A když už byl nedaleko jeho domu, poslal setník své přátele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se, vždyť nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu. Proto jsem se ani neodvážil k tobě přijít. Ale dej rozkaz, a můj sluha bude zdrav. Vždyť i já podléhám rozkazům a vojákům rozkazují, řeknu-li některému jdi, pak jde, jinému pojď sem, pak přijde, a svému otroku udělej to, pak to udělá.“*

Je to tak jednoduché a samozřejmé. Prostě dej rozkaz a je to. Vždyť já to taky tak dělám, nic na tom není. Mě poslouchají vojáci, tebe, Ježíši poslechnou démoni. Voják uvažuje asi trochu stroze, nepotřebuje obřady. To Náman reagoval jinak. Rozčílil se z té jednoduchosti. Jenom se vykoupal sedmkrát v nějaké řece. To pro něj byla urážka. Něco tak obyčejného! Sluhové ho museli uklidnit, pak, po uzdravení byl ale příkladně vděčný a oddaný.

Setník s tím ovšem přišel sám, byl to jeho vlastní nápad. Proč by se měl Ježíš obtěžovat k němu domů, když může jen zavelet na dálku. Nic magického, nic tajemného. Prosté technické řešení (snad to tak mohu říci).

L 7, 9-10 *Když to Ježíš uslyšel, podivil se, obrátil se k zástupu, který ho následoval, a řekl: „Pravím vám, že tak velikou víru jsem nenalezl ani v Izraeli.“ Když se poslové vrátili do setníkova domu, našli toho otroka zdravého.*

Tak veliká víra, že ji Ježíš nenašel ani v Izraeli. Přitom se projevila jen jaksi mimochodem. Žádné velké vyznání, žádná silná slova. Pokorný vzkaz po přátelích. A v tom to asi je. Víra nemusí být okázalá. Může být pevná a jistá i při vši skromnosti a obyčejnosti. Tak nás může provázet v běžném životě, ujišťovat o blízkosti Boží a jeho přijetí. O tom, že láska Kristova poráží všechno zlé mezi námi, a že na vítězství jeho lásky není vlastně nic tak zvláštního. To je vzkaz od jednoho setníka, cizince, kterým by asi nazaretští pohrdli, ale Pán Ježíš nám ho dal za příklad. Buďme jako on a ne jako tehdy ti, kdo si byli jistí, že Ježíše znali a přitom nepoznali.

Pane, prosíme, dej nám vždy poznat co je pravé, abychom viděli správně srdcem.

Amen